

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Dit wijzigingsbesluit combineert een aantal doelstellingen.

In de eerste plaats regelt dit wijzigingsbesluit de noodzakelijke wijzigingen aan het regelgevend kader van FWO in navolging van de mededeling aan de Vlaamse Regering op 3 oktober 2025 met betrekking tot het FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen.

Daarnaast worden een aantal elementen in de regelgeving die in de loop der tijd niet meer relevant of actueel zijn aangepast en tot slot wordt een vereenvoudigingsoefening van de regelgeving doorgevoerd.

Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de het besluiten van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, wat betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen, en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek en van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, situeert zich in het beleidsveld wetenschappelijk onderzoek.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit besluit bouwt verder op de mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen.

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch advies en taaladvies nr. 2026/256 van 20 juli 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Eind 2025 werden, na een breed stakeholdersoverleg, ondersteund door de administraties van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (hierna FWO), Agentschap Innoveren & Ondernemen (hierna VLAIO) en het departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (hierna WEWIS), evidence-informed voorstellen ontwikkeld die het FWO versterken als huis van iedere excellente onderzoeker. Deze voorstellen zijn via een mededeling aan de Vlaamse Regering van 3 oktober 2025 betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen aangekondigd.

Deze mededeling vereist zowel de aanpassing van een aantal artikels in het Decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid als de aanpassing van artikels in een aantal besluiten van de Vlaamse Regering.

Bijgevoegd wijzigingsbesluit focust zich op de noodzakelijke aanpassingen in de besluiten van de Vlaamse Regering die reeds mogelijk zijn zonder de wijzigingen in het bovenvermelde decreet. Zodoende kunnen heel wat voorstellen uit de mededeling ook effectief in de praktijk uitgevoerd worden. In grote lijnen gaat het om aanpassingen die zorgen voor een verbreding van de toegang tot het FWO en een snellere doorlooptijd naar de arbeidsmarkt.

Na goedkeuring van de wijzigingen in het bovengenoemde decreet zullen in het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen nog een aantal bijkomende wijzigingen doorgevoerd worden waarvoor de wijziging in het decreet eerst wel noodzakelijk is.

Daarnaast worden er in dit wijzigingsbesluit ook een aantal bepalingen in het huidige reglementair kader meegenomen die geactualiseerd dienen te worden.

Tot slot wordt er van de gelegenheid gebruik gemaakt om het reglementair kader van het FWO en specifiek de besluiten waarin dit vastligt te vereenvoudigen. Een belangrijke aanpassing hierbij is het samenbrengen van de huidige regelgeving die relevant is voor het FWO in één reglementair besluit van de Vlaamse Regering. Omwille van aanpassingen in het landschap zoals de ontbinding van het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en, de hierbij horende overname van een deel van de taken en bijhorende regelgeving door het FWO is er immers een zekere versnippering ontstaan in de regelgeving die van toepassing is voor het FWO.

Er wordt gekozen om het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen uit te breiden met de relevante artikels uit het B-besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen en het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek. Op deze manier wordt de realiteit van de overname van de verschillende programma's door het FWO na de stopzetting van IWT ook gereflecteerd in de regelgeving van het FWO en komen we terug tot een duidelijke en transparante regelgeving.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen

Artikel 1 van het wijzigingsbesluit wijzigt in artikel 1 de definities die niet meer relevant zijn voor het besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen omdat dit besluit niet meer van toepassing is op het FWO maar enkel op de instrumenten van VLAIO. Alle relevante artikels voor het FWO worden overgebracht naar het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen.

Artikel 2 van het wijzigingsbesluit heft artikel 1/1 op gezien de wijzigingen in de definities maken dat dit extra artikel niet meer relevant is.

Artikel 3 van het wijzigingsbesluit zorgt voor de correctie van een taalfout.

Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen

Titel 1. Toepassingsgebied en definities

In artikel 4 van het wijzigingsbesluit worden de definities die juridisch niet noodzakelijk zijn geschrapt met het oog op vereenvoudiging van het besluit. Het gaat over definities die letterlijk verwijzen naar het Decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid of naar de Codex Hoger Onderwijs. Gezien de opname van deze definities juridisch geen meerwaarde heeft en niet noodzakelijk is voor de duidelijkheid worden deze hier geschrapt.

Daarnaast wordt een definitie van de term “beurstermijn” overgenomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek gezien de toevoeging van de artikels waarin deze term gebruikt wordt.

Artikel 5 van het wijzigingsbesluit zorgt voor een toevoeging van de verschillende onderdelen die in het besluit opgenomen worden zodat de omschrijving van het toepassingsgebied in artikel 1/1 volledig is na toevoeging in dit besluit.

Titel 2. Het steunen van individuele onderzoekers

Artikel 6 van het wijzigingsbesluit zorgt voor de toevoeging van het oude artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek in het nieuwe artikel 2/1. Dit artikel is nog steeds relevant en dit niet enkel voor de doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek maar dit is eveneens van toepassing voor de doctoraatsbeurzen fundamenteel onderzoek. Zodoende wordt deze regelgeving nu uniform in de regelgeving ingevoerd voor beide types doctoraatsbeurzen bij het FWO.

In dit nieuwe artikel wordt het expliciet Verenigd Koninkrijk toegevoegd als land waarbinnen de diploma's uitgereikt door de daartoe bevoegde instellingen worden erkend als gelijkwaardig gezien deze zich sinds de Brexit niet meer binnen de Europese Economische Ruimte bevinden.

Daarnaast worden de huidige regels met betrekking tot andere diploma's geëxpliciteerd opgenomen in dit artikel zodat hier duidelijkheid over is.

De vierde paragraaf van dit nieuwe artikel tot slot is een actualisering van het oude artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek. Hierin zit de uitvoering van de vereenvoudigingsregel uit de Mededeling van 3 oktober 2025 betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen vevat met name de vervanging van twee

////////////////////////////////////

Tot slot is het zo dat de tekst van dit toegevoegde artikel tekstueel licht gewijzigd is op basis van het taaladvies, dit evenwel zonder bijkomende inhoudelijke wijzigingen te veroorzaken.

Naast deze aanpassing met betrekking tot de periode, zijn er zowel voor de criteria voor de doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek als deze voor de doctoraatsbeurzen fundamenteel onderzoek, geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht. Er zijn wel een beperkt aantal tekstuele aanpassingen geweest om tegemoet te komen aan het taaladvies.

Voor artikel 3/5 gaat het over het oude artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten

Pagina 4 van 8

Deze nieuwe artikels die voortkomen uit het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek zijn niet enkel relevant voor de doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek maar dit zijn eveneens in de praktijk van toepassing voor de doctoraatsbeurzen fundamenteel onderzoek. Zodoende wordt deze regelgeving nu ook uniform ingevoerd voor beide types doctoraatsbeurzen bij het FWO. De niet overgenomen paragrafen zijn niet meer relevant op heden. Deze artikels bevatten ook een beperkt aantal louter tekstuele aanpassingen t.o.v. het besluit van 29 mei 2009 om tegemoet te komen aan het taaladvies.

Artikel 9 van het wijzigingsbesluit zorgt ervoor dat de relevante onderdelen van het artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen toegevoegd worden. Gezien dit toegevoegd artikel 3/6 met betrekking tot het nemen van een negatieve beslissing bij niet-correct-gedrag in vorige projectaanvragen relevant is voor zowel de projecten binnen fundamenteel onderzoek als strategisch basisonderzoek wordt dit artikel eerst geplaatst onder de algemene titel en hoeft dit zodoende niet herhaald te worden in de titel met betrekking tot fundamenteel onderzoek en deze met betrekking tot strategisch basisonderzoek.

Artikel 10 van het wijzigingsbesluit zorgt via de invoeging van een nieuwe titel 3/1 “De steun van onderzoeksploegen met onderzoeksprojecten en netwerkmiddelen voor fundamenteel onderzoek” dat het duidelijk is dat de bestaande artikels 4 tot en met 6 in dit besluit enkel van toepassing blijven voor fundamenteel onderzoek nu het toepassingsgebied van het besluit uitgebreid wordt.

Met dit artikel van het wijzigingsbesluit worden ook de artikels 6/1 t.e.m. 6/17 toegevoegd. Deze komen quasi rechtstreeks voort uit de artikelen 4 t.e.m. 22 uit het besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen. Hierbij zijn een aantal kleine aanpassingen gebeurd met name

- in het nieuwe artikel 6/2 werd een vereenvoudiging in de regelgeving doorgevoerd door af te stappen van de opsomming van instellingen naar een algemenere beschrijving. Deze beschrijving is bovendien voldoende gespecificeerd gezien deze verder bouwt op de definitie van een Vlaamse onderzoekscentrum opgenomen in het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid. Op deze manier is er geen discriminatie tussen deze onderzoekscentra die al dan niet een dotatie van de Vlaamse overheid krijgen, wordt de samenwerking bevorderd en is de regelgeving voldoende duurzaam bij eventuele veranderingen in subsidies vanuit de Vlaamse overheid naar onderzoekscentra;
- de vermeldingen werden aangepast;
- delen die enkel relevant zijn voor VLAIO werden niet overgenomen;
- artikels die elders reeds opgenomen zijn werden niet overgenomen;
- enkele taalfouten werden verbeterd en tekstuele aanpassingen werden doorgevoerd naar aanleiding van het taaladvies;

- een verwijzing naar de kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie werd geactualiseerd.

Titel 4. Het bevorderen van mobiliteit, internationale contacten en samenwerkingsverbanden

Artikel 12 van het wijzigingsbesluit verduidelijkt in punt 1° dat het eerste lid gaat over de reiskredieten voor uitgaande mobiliteit en zorgt via punt 2° voor de toevoeging van regelgeving voor de reiskredieten van inkomende mobiliteit.

Punt 3° voegt expliciet aan het besluit toe wie er in aanmerking komt voor deze reiskredieten. Dit is de facto geen wijziging van de huidige praktijk maar zorgt wel voor een explicitering in deze regelgeving in een besluit van de Vlaamse Regering.

Artikel 13 van het wijzigingsbesluit zorgt voor de schrapping van het woord “doorlopend” gezien internationale coördinatieacties niet meer via dergelijk doorlopend systeem werken op heden omwille van praktisch organisatorische redenen.

Daarnaast wordt er in artikel 13 van het wijzigingsbesluit gekozen om de ontvankelijkheid van de aanvragers gelijk te trekken met deze van de projecten van fundamenteel onderzoek. Dit zorgt voor een grotere duidelijkheid in het veld en de verwijzing naar deze regelgeving zorgt voor een meer duurzaam besluit.

Tot slot wordt in punt 3° van artikel 13 van het wijzigingsbesluit een toevoeging gedaan die geen inhoudelijke wijziging in het beleid is maar zorgt voor een genderneutrale verwijzing naar de aanvrager.

Artikel 14 van het wijzigingsbesluit zorgt, net als artikel 13 punt 1° van het wijzigingsbesluit, voor het verwijderen van de verwijzing in artikel 12 van de huidige regelgeving naar het voormalig doorlopende karakter van deze oproep.

Artikel 15 van het wijzigingsbesluit zorgt voor de toevoeging van de zinsnede “of -regio” waardoor het laatste deel van de zin in het huidige artikel 15 taalkundig consistent is met het eerste deel. Daarnaast past dit artikel van het wijzigingsbesluit ook de periode van een kaderovereenkomst met een partnerland of -regio aan van drie naar zes jaar. Deze aanpassing is noodzakelijk omwille van efficiëntieredenen. Het onderhandelen van een kaderovereenkomst met een partnerland of -regio is een vrij tijdsintensief proces en dit zowel voor het FWO als het partnerland of -regio waardoor het niet efficiënt is dit slechts af te sluiten voor drie jaar of een eenmalige oproep. Een periode van zes jaar zorgt ervoor dat er twee gezamenlijke oproepen kunnen plaatsvinden binnen de periode van de kaderovereenkomst wat zorgt voor een grotere efficiëntie en enige voorspelbaarheid binnen het landschap.

Punt 3^e in artikel 15 van het wijzigingsbesluit zorgt voor een actualisering van wat de huidige kaderovereenkomsten moeten bevatten. Er is hier gekozen voor een opsplitsing tussen enerzijds de kaderovereenkomst en anderzijds de oproepdocumenten daar het niet steeds mogelijk of wenselijk is alle elementen reeds in de kaderovereenkomst vast te leggen.

Titel 8. Samenstelling van de expertpanels fundamenteel onderzoek

Artikel 16 van het wijzigingsbesluit voegt de woorden fundamenteel onderzoek toe in titel 8 zodat de hieronder vallende huidige artikelen hun toepassingsgebied niet verruimd wordt met de algemene verruiming van het toepassingsgebied van dit besluit.

Titel 8/1. Samenstelling van de expertpanels voor de toekenning van doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek

Artikel 17 van het wijzigingsbesluit voegt een nieuwe titel toe met name titel 8/1 Samenstelling van de expertpanels voor de toekenning van doctoraatsbeurzen strategisch basisonderzoek. Daarnaast zorgt dit artikel voor de toevoeging van het oude artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de het besluiten van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen en het besluit van de Vlaamse Regering van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, wat betreft FWO als huis van iedere excellente onderzoeker in Vlaanderen, en tot opheffing van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 tot regeling van de toekenning van doctoraatsbeurzen voor de uitvoering van projecten van strategisch basisonderzoek en van 10 november 2011 betreffende de subsidiëring door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit het advies in te winnen van het FWO;
- 3° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerd wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies van het FWO geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE